

«Γράφοντας αυτό το βιβλιαράκι στη δημοτική βοήθω και την πιτυχιά του. Τέτιες φυλλάδες σ' όλες τις γλώσσες γράφονται σ' απλή γλώσσα. Ο πολὺς κόσμος δασκαλικά λόγια δὲν καταλαβαίνει. Γι' αὐτὸ ἐλπίζω τὰ λίγα αὐτὰ φύλλα νὰ κάμουν τὸ καλὸ πού συλλογίστηκα δταν ἀποφάσισα νὰ καταπιεσθῶ αὐτὸ τὸ βιβλιαράκι».

Νὰ διαβάσετε τὸ πρῶτο τοῦ κεφάλαιο, ἀμέσως θὰ δεῖτε πόσο ἀπαραίτητο γιὰ κάθε καλλιεργητὴ μπαμπάκιου εἶναι τὸ βιβλίον τοῦ Ξενιτεμένου καὶ πόσο ζημιώνεται ὁ τόπος δταν τέτια βιβλία γράφονται σὲ γλώσσα πού δὲν τὴν καταλαβαίνει κανεὶς.

Ὅτα συλλογίζουμαι τὴν «Πλουτολογία» τοῦ Μαρκέτη, τὸν «Ἠλίον καὶ τὸ Φεγγάρι» τοῦ Πάλλη, τὸ «Κραδί» τοῦ Σταθινόπουλου, τὸν «Ἀθρόωνο Μηχανισμό» τῆς κ. Παπαδόσκου, τὸ «Χτικὸν» πού θὰ τυπωθεῖ μεθ' αὐτοῦ ὁ Φωτιάδης, τὸν «Ἀλογογιατὸν» τοῦ Κωσταντίνου, τὸ «Μπαμπάκι» τοῦ Ξενιτεμένου κ' ἕνα δυὸ ἀκόμα τέτια βιβλία, δταν τὰ συλλογίζουμαι δὲ αὐτὰ φτάνω ἀκοπὴ στὸ συμπέρασμα πὼς ὑπάρχει πραγματικὰ κάποιος ἀληθινὸς «Σύλλογος πρὸς διάδοσιν ὠφελίμων βιβλίων», ἀδιάφορο ἂν τὰ μέλη του βροῦνται τὸνα στὸ Λίθερπουλ, τάλλο στὴν Ἀθήνα, τάλλο στὴν Καλκούτα, τάλλο στὴν Πόλη, τάλλο στὴ Λόντρα, ἀδιάφορο ἂν μεταξὺ τους τὰ περισσότερα δὲ γνωρίζονται, ἀδιάφορο ἂν ὁ Σύλλογος δὲ συνεδριάζει ποτὲς καὶ δὲ γίνονται γιορτὲς καὶ δὲ βγάζει λόγους ὁ Βικέλας καὶ δὲ χαλνοῦν τὸν κόσμον ὁ φημερίδες μὲ τις ρεκλάμες καὶ μὲ τὰ λιβανίσματα.

Ὁ Σύλλογος ὑπάρχει πάντα—ἕνας Σύλλογος μεγάλος, ἀπλωμένος σὲ κάθε γωνιά γις πού ὑπάρχουν Ρωμιοὶ, ὅχι δασκαλοθεμενένοι καὶ ἀφιονοποτισμένοι. μὰ Ρωμιοὶ μυαλωμένοι πού φωτίζονται ἀπὸ τὴν Ἀλήθεια καὶ ἀνταμώνονται κάτου ἀπὸ τὸ παραδείσιο γιγαντόδενδρον τῆς Ἰδέας. Ὁ Σύλλογος αὐτὸς θὰ καθαρῇ καὶ θάνοίξει μὴ μὲρα τὰ μάτια τοῦ ἔθνους, πού τοῦ τὰ λασιώνουνε σήμερα οἱ διάφοροι Βικέληδες μὲ τὰς Σύλλογους τους.

ΔΗΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ

### Ἀπὸ τὰ «ΟΝΕΙΡΩΝ ΣΥΝΤΡΙΜΑΤΑ»

...Μὲς σιῶν ὀνείρων μας τοὺς πέπλους τυλιγμένοι,  
Μονάχα τὸν ἑαυτὸ μας βλέποντας, ὦ ! δρόμε.

Αἰώνια ἀγκυλωμένοι, ἐκεῖ ψηλὰ νὰ πᾶμε

Ποῦ ἕνα ἀστρο, πῆρ' ἀπὸ τὰ σκότη, μᾶς προσμένει...

9 τοῦ Ὀκτώβρη 1906.

ΛΟΕΓΓΡΙΝ

## ΧΩΡΙΣ ΜΕΤΡΟ

Κι' ὁ ποιητὴς εἶναι παιδί.

Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

— Ἀφῆσέ με νὰ γύρω στὴν τρελλή σου ἀγκαλιά καὶ δεῖξέ με σὺ μὲ τὰ φιλιὰ σου, ὦ κοσμογεννήτρα Ζωή, καινούριους κόσμους γιομάτους ἡδονῇ, χαρὰ, μεθύσι. Σ' ἔρημον μονοπάτι, πού μονάχα μὴ ἀχτίδα φωτίζει, θαρροῦσα νὰ σ' εὔρω καὶ σ' ἐραζά με τοῦ στίχου τὸ ρυθμὸ, τοῦ τραγουδιοῦ τὴ χάρη, τὴ γλυκάδα τῆς ρίμας. Δὲν ἐφάνηκες ὅχι, νὰ μὲ σφίξης στὴ μάγισσ' ἀγκαλιά σου, κι' ἀπομένω μονάχα μὲ τὸν Πόθο.

Ἀφῆσέ με νὰ γύρω στὴν τρελλή σου ἀγκαλιά, ὦ κοσμογεννήτρα Ζωή, τώρα πού μοῦ φαίνεται νὰ σὲ ξανόγω σ' ὅλη τὴν δύναμη τῆς ὁμορφίας σου, σὲ κάθε δροσοστάλαχτο λουλουδί, σὲ κάθε διάφανο ρυάκι, σὲ κάθε κυματοχαιδεμένη ἀμμουδιά, στὸ δέντρο τῶ πρασινομένα φύλλα, στὸ γελαστὸ στόμα τῆς παρθένας, στὴς ἀχτίδες τοῦ ἡλίου, στὴς αὔρας τὸ φύσημα, στὸ καρδιοχτύπι τῆς ἀγάπης, στὸ πέταμα τοῦ πουλιοῦ. Νὰ σὲ νοιώσω θέλω μ' ὅλες τις γλυκάδες καὶ τις ἡδονές, μ' ὅλα τὰ φαρμάκια καὶ τοὺς πόνους σου.

Ἀφῆσέ με νὰ γύρω στὴν τρελλή σου ἀγκαλιά, ὦ κοσμογεννήτρα Ζωή. Θέλω τὰ μαλλιά σου νὰ στολίσω μ' ἀμάραντο στεφάνι πλεγμένο μὲ τῆς καρδιάς τὴν Ἑλπίδα, τῆς ψυχῆς τὸν Πόθο, τὸ φιλὶ τῆς Ἀγάπης καὶ δεμένο μὲ τῆς Ἀρμονίας τὸ κλωνάρι. Κάθε λουλουδί κ' ἕνας ὕμνος γιὰ σένα. Δότε μου σὺ μὲ τὸ χέρι σου τὴ λύρα τ' Ὀρφέα, νὰ σὲ ψάλλω μὲ λύρα, πού νίκησε τὸ θάνατο καὶ ἔφῃσέ με νὰ μεθύσω ἀπ' τὰ φιλιὰ σου κ' ἔτσι νὰ σὲ νοιώσω, ὦ κοσμογεννήτρα Ζωή,

— Στιχοπλέχτη ποιητὴ, μὴ βγῆς ἀπὸ τὴ σκοτεινὸ μονοπάτι, πού μονάχα μὴ ἀχτίδα—ἡ ἀχτίδα τοῦ ὠραίου—φωτίζει. Μὴ θελήσης νὰ μὲ γνωρίσης κατὰ θαλα, μὴν ποθῆς τῆς Ζωῆς δλ' ἀκαίρη τὴν ἀγκαλιά, ἃς μὲ πιστεύης μονάχα μὲ χάρες, ὅπως μὲ ποθεῖς, ἃς ὀνειρεύεσαι τις ὁμορφιές μου, ἃς μὲ ξανόγῃς στὴς φύσης τις γλυκάδες, κ' ἔτσι ἃς μὲ ψάλλῃς μὲ τὴ λύρα τῆς ἀλήθειας, γιὰ νὰ νικήσης, ὀνειροπλέχτη, τὸ θάνατο.

Μὴ ζητήσης ἕμως τὸ μεθύσι τοῦ φιλιού μου· εἰχει πολλὰ φαρμάκια κι' ὁ Ποιητὴς εἶναι παιδί.

ΕΙΡΗΝΗ Α. ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ

## Ὁ ΝΟΥΜΑΣ,

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα Δρ. 10. — Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ Φρ. χρ. 10.

20 λεπτὰ τὸ φύλλο λεπτὰ 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ : Στὰ κιόσκια τῆς Πλατείας Συντάγματος, Ὁμόνοιας, Ἰ. Πουργεῖου Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιοδρόμου, (Ὁφθαλματρεῖο), Βουλῆς, Σταθμοῦ ὑπόγειου Σιδηροδρόμου (Ὁμόνοια, στὸ καπνοπωλεῖο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα), Ἐξάρχεια, στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἑστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου [ὁδὸς Σταδίου, ἀντικρὺ στὴ Βουλὴ]. Στὸ Βόο βιβλιοπωλεῖο Χριστόπουλου.

Ἡ συντρομὴ πλερώνεται μπρὸς τὰ κ' εἶναι ἐνὸς χρόνου πάντα.

## ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Φιλανθρωπικοὶ χοροὶ γιὰ τὰ Βασιλόπουλα—Οἱ ξυλοσκίστες—Ταμεῖο ἀδιοβοήθειας—Οἱ προγονικὲς σκιὲς στὴ Βουλὴ.

ΑΚΟΥΣΑΜΕ μὴ γνῶμη, καὶ δίχως νὰ ποῖμε ἂν τὴ βροῦμε καλὴ ἢ κακὴ, τὴ δημοσιεύουμε γιὰ νὰ συζητηθεῖ σοβαρὰ ἀπὸ κείνους πού μὴ βδομάδα τώρα ψάχνουν νὰ βροῦν ἂν πρέπει νὰ δοθεῖ ἐπιχορήγηση στὰ βασιλόπουλα ἢ ὅχι.

Ἡ γνῶμη πού ἀκούσαμε εἶναι πὼς πρέπει νὰ δοθεῖ αὐτὴ ἢ περιορισμένη ἐπιχορήγηση μὰ ἐπειδὴ τὸ ἔθνος εἶναι φτωχὸ, κ' ἔχει ἀνίκη ἀπὸ ἐπιχορήγηση καὶ αὐτὸ, καλὸ ὅταν νὰ γίνεται κάθε χρόνο ἕνας χορὸς ἐπαινετικὸς γιὰ τὰ παιδιὰ καὶ ὅσα χρήματα συράζονται νὰν τοὺς τὰ μοιράζον.

Ἡ ἀξιοπρέπεια δὲ βλάφεται καθόλου, ἀφοῦ γίνονται τόσοι καὶ τόσοι χοροὶ γιὰ ἄθλητους καὶ φιλαθροποιοὺς σκοπούς.

ΣΤΟ Πανεπιστήμιον βρισκονται ἔγκειτο ξυλοσκίστες. καθὼς πολὺ σωστὰ εἶπε ὁ κ. Δραγούμης στὴ Βουλὴ, τὴν περασμένη Τρίτη. Μὰ θέλαμε ὁ κ. Δραγούμης νὰν τοὺς ἐνομάσει αὐτοὺς τοὺς ξυλοσκίστες ἐναντίον καὶ νὰ μὴ μιλήσει ἐπὶ γενικά, γιὰτὶ σὲ τέτοιες σοβαρὰς περιστάσεις οἱ γενικὲς κουβέντες δὲν ἀξίζουν καλὴν παρά.

Τὸ καλὸν καὶ τὸ σωστὸ ἔτσι γίνονται, καὶ ὁ κ. Δραγούμης ὅταν τὸ ξέρει καλὸ καλύτερα ἀπὸ μᾶς, γιὰτὶ πάντα ἔσται μὲ τώρα, ὅσες φορές καὶ ἂν τὰπορίσεις νὰ ξεσκεπάσει τίποτα, μεταχειρίσθηκε ἐλαστικὸν λόγον καὶ ὅχι μισθ.

ραπεφτήριο, ἔπειτα τρεῖς τέσσερις μῆνες στὴν ἐσχά, ἀέρα καθάριον νάνασαι. Ἀναγάλλιαζε τῆς Κατινούλας ἡ καρδιά πού γλύτωνε πάλαι καὶ ἀπὸ τὸν ἀδερφὸ τῆς καὶ ἀπὸ τὴ νύφη τῆς.

Κάτι καὶ ἀφτό, ἃς ἀρῇσουμε πᾶς πού γιὰ σῖγουρο τὸ εἶχε πὼς θὰ γιανῇ, καὶ τότες τί τῆς ἔμελε γιὰ Λουίζες καὶ γιὰ Πέτρους; Μήπως δὲν τῆς ἀπόμνησκε ἡ Μοιρίτα τῆς ἡ χαδεμένη; Μήπως δὲ θὰ μπορούσε, ἅμα ξανάθη, ἀπὸ τὸ πρῶτὸ στὸ βράδι, ἀνεμπόδιστα, γιὰ τὴ Μοιρίτα νὰ φροντίξῃ; Μόνο πού τὸ συλλογιότανε, γυαλίζανε ἀπὸ σπῖθα χαρὰς τὰ ματάκια τῆς τὰ μάβρα. Καὶ φαντάσου! Ἰσα ἴσα νὰ κ' ἕνα πιττάκι τῆς Μοιρίτας πού τῆς τὸ φέρνουνε στὴν καινούρια τῆς στενοῦτσικη, καμερίτσα τῆς κλινικῆς, προτοῦ κοιμηθῇ, ἕνα πιττάκι μὲ δυὸ λόγια γλυκά, μ' ἕνα φιλὶ, ἃχ! τὸ φῶς μου! Ὅριστε καὶ τὴ δεφτέρα, στὸν ξύπνο, τί νομίζεις; ἕνα τελέγραμμά τοῦ κ. Ἀντρέα—σὰ νὰ ξυπνοῦσε τώρα καὶ ἀφτός—ἕνα τελέγραμμά, καλέ, πού τὸ καταδέχτηκε νὰ τῆς στείλῃ, γιὰ νὰ κάμῃ κουράγιο, λῆει. Τρελλαίνεσαι ἢ δὲν τρελλαίνεσαι, πῆς μου;

Ὅταν μπῆκε στὴ σάλα τῆς χειρουργικῆς δπου ἔμελλε νὰ τῆς κόψουνε τὸ περίφημον τὸ χταπόδι, ἀπόρησε ὁ κ. Λανέζος μὲ τὸ πρόσωπό τῆς πού φεγγό-

βολοῦσε. Δὲ δίσταζε μὴ στυμῶλα, πρόθυμα ἀμέσως, καὶ μιλοῦσε ἀκόμη τοῦ γιατροῦ, σὰ ζύγωσε μὲ τὸ χλοροφόρμι νὰ τὴν ἀπιναρῶσῃ καὶ βασιλέψανε τὰ βλέφαρά τῆς.

Δυσκολόπιστο ἢ πικνύντο δὲν εἶτανε τὸ χειρουργικὸν διόλου. Ἰσως ὅμως καὶ νὰ μὴν εἶνε ὅπως ἔπρεπε, δηλαδὴ μὲ τὴν χρειαζομένη τὴν προφύλαξη, γιὰτὶ ἀνάγκη καὶ σὰ παραμικρὰ κανεὶς νὰ προσέχῃ. Μπορούσανε νὰ προσμένουνε καὶ εἴκοσι τέσσερις ὥρες παραπάνω. Τὶ νὰ τὰ κρύψουμε, ἀφοῦ γράφουμε γιὰ τὸ καλὸ, ἀφοῦ μὲ τὰ τιποτένια μας μέσα, προσπαθοῦμε καὶ μὲτς νὰ βρῇ ὁ ἄθροπος λίγη σωτηρία στὰ ἱστορικά πού δηγούμαστε; Ἡ ἀλήθεια ὠφέλιμη πάντα, μάλιστα καὶ ἀπαραίτητη. Τὸ σάββατο, πῖθανὸ καὶ τὴν κεριακὴ τὸ πρῶτ, σὰν ἀδιάθετη ἀκόμα ἡ Κατινούλα. Κατόπι ἀπὸ τὸ χειρουργικὸν, τὴ δεφτέρα τὰπόγεμα, ξαναεῖδε τὴν ἀδιαθεσίαν τῆς. Εἴτε ἀπὸ τέτοιο λόγο, εἴτε ἀπὸ τίποτις ἄλλο, φανερώθηκε πῶς ὕστερα πὼς δὲν πέτυχε δλό-τελα τὸ χειρουργικὸν. Κι ὥστόσο τις μέρες πού ἀκολοιούσανε, δὲν τὴν γνώριζες τὴν Κατινούλα, τόσο ἄλλαξε, τόσο φέγγανε ἀπὸ ὑγείαν τὰ κόκκινα τὰ μάγουλά τῆς. Εἶχε κρᾶση ὠραία καὶ ἅμα τὴ βοηθοῦσε, ἅμα ἐβγαζες ἀπὸ τὸν ὀργανισμό τῆς μέσα τὸ

κουκλὶ ἕμμος πού εἶναι ἔξω νὰ σταματήσῃ καὶ τὴν πῶς τελειοποιημένη μηχανή, ἅμα τὴν ἐλάφρωνε, ξανάρχιζε τὸ ρολοὶ τὸ κίνημα τοῦ τάλαντο καὶ τὸ ταχτικὸ! Δὲ βασιλιότανε καὶ ἀφτό ἀπὸ τὴ χαρὰ τῆς, γιὰτὶ ἔπαψε μενομιᾶς ἡ ἀκράτεια ἡ φοβερὴ ἐκείνη πού τὴ βροῦνιζε κάθε νύχτα. Ἡ Ἄννα πού δὲν ἔφινε μέρα νὰ περάσῃ ἄρῃς νὰ πᾶν στὴν κλινικὴ, πού τῆς ἔφερε μὴ δυὸ φορές καὶ τὴ Μοιρίτα, δὲν πίστευε τὰ μάτια τῆς βλέποντας τέτοιον ἀλλαγὴ. Ὅταν τᾶμαθε ὁ κ. Ἀντρέας, πού πληροφορήθηκε καὶ ἀπὸ τὴ δεφτέρα, τῆς ἔγραψε καὶ πάλαι γραμματάκι νὰ τὴ συχαρῇ. Κι πάλαι καμάρωσε ἡ Κατινούλα. Αἱ! δὲν εἶτανε, λῆει, καὶ νὰπορήσης, τόσο καλὸς εἶναι ὁ ἀφέντης! Τὸ ἔξερε ἡ καημένη καὶ τὸν ἐβωμονοῦσε πού τᾶκανε ἀφτό, ὅχι γιὰ λόγου τῆς, μὰ γιὰ τὴν Ὀλῖα. Τὴν πέμπτη, ὁ κ. καθηγητὴς, ἀφοῦ τέλειωσε τὸ μάθημα τοῦ στὴ Σομπόνα, δηλαδὴ δυὸ βήματα δρόμο ἴσα μὲ τὴν Κλινικὴ, καταδέχτηκε μάλιστα νὰ φανῇ ὁ ἴδιος. Ἀλήθεια πού ἔδω καὶ μερικὲς μέρες δὲν ἄδειαζε δὲ δύστυχος. Τὴ δεφτέρα, τὴν τρίτη, δυὸ φορές κιόλας τὴν τετάρτη, ἀπανωτὲς ὀμίλεις μὲ τὸν Πέτρο καὶ μὲ τὴ Λουίζα. Ὁ ταχτικὸς ὁ κ. Ἀντρέας ἔδλεπε κάτι ἀλλόκοτα πράγματα πού δὲν τὰ χωροῦσε ὁ νοῦς τοῦ. Ὁ Πέτρος,